

*Generál Jacques Massu
vyznamenává poručíka Jean-
Marie Le Pena*

Autor: Jean-Marie Le Pen

Poznámka Guillaume Durochera, překladatele z francouzštiny: Text je výňatkem ze závěrečné kapitoly knihy Jean-Marie Le Pena *Mémoires: Fils de la nation* (Paris: Muller, 2018), s. 396-398.

[Občanská válka mezi gaullisty a jejich odpůrci] se v průběhu 50. let poněkud zklidnila, popřípadě přesunula do jiných oblastí. Kvůli Alžírsku se však plnou silou rozhořela nanovo. Po roce 1959 došlo ke zjevnému obratu: de Gaulleovi zastánci se proti němu ostře vymezovali – a nebyli to žádní nýmandové, ale i „velká zvířata“ jako Soustelle. 1] Nevyhnutelným výsledkem bylo další kolo čistek, které v roce 1962 zlomilo jakýkoliv odpor v armádě 2] stejně tvrdě, jako čistky z let 1944-45, možná ještě víc. Nejvíce byli postiženi upřímní gaullisté.

Zopakuji to znovu: stejně jako za války i v Alžírsku spočívala generálova selhání spíš v jeho morálním postoji než politickém konání.

Ukončení alžírské války bylo zpackané hospodářsky i politicky. Krim Belkacem 3] dával k dobru historky, jak samotní francouzští vyjednaváci, byl to myslím Jean de Broglie, 4] během jednání v Luzernu 5] šeptali Alžířanům: „Měli byste chtít taky Saharu.“ 6]

Francie tak přišla o svou energetickou nezávislost, přestože tento krok neměl oporu v mezinárodním právu. Pokud si dobře vzpomínám, Sahara tehdy náležela **OCRS (Common Organization for the Saharan Regions - Organizace pro saharský region)**, zastřešující Mali, Čad, Maroko, Tunisko, Alžírsko a Mauretánii. „Darovali“ jsme tím FLN 7] něco, co měřítkem vloženého výzkumu a investic náleželo Francii, teritoriálně pak pěti nebo šesti jiným zemím.

**JEAN-MARIE
LE PEN**

FILS DE LA NATION

Jean-Marie Le Pen –
Mémoires fils de la nation,
2018

Tento detail však ponechejme stranou. Jsem přesvědčený, že de Gaulle podporoval myšlenku dekolonizace jako takovou, včetně severní Afriky i Alžírsku, a byl pevně rozhodnut provést ji bez sebemenšího projevu slabosti a co možná nejrychleji. Netrpěl přehnanou láskou k islámu ani Arabům, snil ale o tom, že se stane vůdcem třetí velmoci, která by spojila nezúčastněné státy, jak se tehdy říkalo. Toužil stanout v čele Evropy i nově nezávislých zemí, jimž by se tak stal jakýmsi světlem na cestě mezi dvěma bloky, které vnímal jako pár sice odlišných, ale ve stejné míře slepých uliček. Jasně to bylo patrné třeba z jeho slavného Phnompenhského projevu. 8] Obával se, že mu rychle ubíhá čas, a proto byl ochotný vypořádat se bez milosti se vším, co mu stálo v cestě. Alžírsko doslova zahodil. *Pieds noirs*, 9] armáda i frankofilní muslimové nařikali: „Ale my kvůli tomu budeme trpět!“ De Gaulleovou odpovědí bylo: „Ano, prostě budete muset trpět!“

Jejich obavy se skutečně naplnily, de Gaulleovi to však bylo lhostejné. Důstojníci jeho generace ostatně byli vycvičeni tak, aby dokázali obětovat nezbytnou část mužů pod svým velením, pokud si to podmínky střetnutí žádaly. A de Gaulle v sobě neměl onu otcovskou stránku osobnosti, již na úrovni pluku i armády prokázal Pétain v roce 1917. 10] Nebyla to ani tak otázka okolností, jako spíš osobnostních rysů: jeho nadutost v sobě nesla jistý chlad.

Neměl rád Alžírsko a negativně vnímal také roli Alžíru za války. 11] Měl proto jedinou utkvělou myšlenku: hlavně rychle. Nezajímala ho přechodná řešení, která by mohla zajistit adekvátní práva francouzského obyvatelstva, jako třeba rozdělení území. Nemínil ani vyjednávat o budoucnosti země s jinými skupinami než FLN a GPRA, 12] jak je zřejmé z neblahých událostí okolo Si Salaha, velitele Wilaya IV, který se v roce 1960 pokusil zprostředkovat mír pro rebely ve vnitrozemí. 13]

Odchod z Alžírsku jistě byl neodvratný, dlouhodobý demografický vývoj ostatně dal generálu de Gaulleovi v mnohém za pravdu. Bez významu ale nejsou ani metody – a ty jeho byly otřesné. K moci ho vynesli *pieds noirs*, aby je zachránil, on je však místo toho předhodil jejich katanům. Těm ponechal napospas i *harkie* a vlastně všechny muslimy, kteří k nám chovali sympatie. 14] Francouzská armáda, připravená čistkami o hlavu, se účastí na této zradě nenapravitelně pošpinila. Odzbrojila naše stoupence a předhodila je pomstě *fellaghů*. 15] Zemřelo tak na osmdesát tisíc lidí, ale i kdyby jich bylo „jen“ padesát tisíc, hrůznost ani hanebnost celého aktu to nijak neumenší. Ani toto odzbrojení však nezabránilo alžírské občanské válce, která vypukla 2. července 1962 a v různých podobách trvá vlastně dodnes. A

v neposlední řadě bylo na (ne)milost FLN vydáno také několik tisíc Evropanů. Stovky žen byly uneseny a zotročeny v nevěstincích, zatímco francouzští vojáci tomu jen nečinně přihlíželi.

Jeden muž v Oranu si však svou osobní čest obhájil: muslimský kapitán obsadil stadion, kde byli internováni *pieds noirs*, a pod namířenými hlavními kulometů své roty nařídil ALN 16] rukojmí propustit. Nechci těmito řádky de Gaulla v žádném případě zbavovat zodpovědnosti. Chtěl jsem však poukázat také na podíl jeho současníků: mnozí z nich skutečně poslouchali jako telata, za něž je s oblibou označoval. 17] Jiní však zašli ve své nelidskosti ještě dál než on – ti na pravici proto, aby unikli z vosího hnízda, s nímž si nevěděli rady, levice pak pro svou ideologickou zaslepenost.

Necítím žádnou nenávist, jen mi to připadne protivné. De Gaulle podle mě ale způsobil Francii nemalou bolest. Jistě, uměl skvěle mluvit a byl to i vynikající herec. Jako politik vyznával určité, řekněme klasické pojetí státu, které uplatňoval o to ochotněji, když stanul v jeho čele. Byl také nadán značnou efektivitou, což vyvažuje mnohé jeho zločiny, nedostatky i neřesti. K dobru mu připočteme i to, že často míval pravdu ve svých dlouhodobějších předpovědích a také dokázal vzdorovat nejen přízemním žádostem, jimž se nezřídka zplna oddávali jeho nástupci, ale i nátlaku mocných, a tak sloužil své zemi. Mohl jsem zde tak vykreslit portrét velkého státníka, v němž by úcta byla podpořena i sympatiemi.

Naneštěstí pro Francii se však dvakrát dopustil velkého provinění za okolností, v nichž se měl pokusit nastolit vnitřní smír.

Poznámky:

1] Jacques Soustelle byl etnolog, politik a v pozdějších letech také člen *Académie française*. Po 2. světové válce čelil představitel de Gaulleovy strany Sdružení francouzského lidu (RPF). Soustelle byl od ledna 1955 do ledna 1956 generálním guvernérem Alžírska. Kvůli své podpoře zachování francouzské přítomnosti v zemi se s de Gaullem ostře názorově rozešel.

2] Po „generálském puči“ v dubnu 1961, kdy se kvartet francouzských generálů pokusil zastavit de Gaulleho na jeho cestě k uznání alžírské nezávislosti armádním převratem, došlo ve vojsku k rozsáhlým čistkám nespolehlivých důstojníků.

3] Krim Belkacem byl předák alžírského hnutí za nezávislost. V říjnu 1970 ho však zavraždili příslušníci alžírských bezpečnostních složek: byl uškrcen vlastní vázankou ve frankfurtském hotelovém pokoji.

4] Francouzský politik.

5] Předběžná francouzsko-alžírská vyjednávání ve švýcarských městech Luzern a Neuchâtel nakonec vyústila v březnu 1962 v podepsání dohod z Évianu. Na jejich základě bylo uzavřeno příměří mezi Francouzi a alžírskými povstanci a uspořádáno referendum o nezávislosti Alžírska, což fakticky znamenalo konec francouzského Alžírska.

6] Alžírsko dnes ovládá rozlehlá území Sahary, bohatá na surovinové zdroje.

7] Alžírská Fronta národního osvobození (FLN) byla politickou a vojenskou organizací, která hrála ústřední roli při alžírské válce za nezávislost. Po získání samostatnosti zůstala s výjimkou let 1991-2002 vedoucí politickou silou v zemi.

8] De Gaulle v tomto projevu ze září 1966 vyzval k ukončení války ve Vietnamu.

9] Jako *pieds-noirs* byli nazýváni evropští osadníci v Alžírsku. Žil jich tam asi milion, tedy zhruba desetina celkové populace. Pocházeli z různých francouzských i dalších evropských etnických skupin: Alsasané, Korsičané, Španělé i další.

10] Když v roce 1917 vypukly v řadách francouzského vojska vzpoury, zasadil se Pétain o zaujetí smířlivého přístupu. Došlo např. ke zmírnění vojenského trestního řádu nebo zlepšení životních podmínek vojáků.

11] Režim z Vichy v Alžírsku budoval nezávislé vojenské síly, aby tak posílil svou pozici vůči Němcům. V listopadu 1942 přešlo francouzské Alžírsko ke Spojencům rozhodnutím admirála François Darlana, který se označil za pokračovatele vichystického francouzského státu, tj. zcela nezávislého na de Gaulleových Svobodných Francouzích. De Gaulle jen se značnými problémy prosazoval svou autoritu nad „osvobozenými“ francouzskými koloniemi, stejně jako uznání své autority coby hlavy vlády Spojenci.

12] Provizorní vláda Alžírské republiky, politické křídlo FLN.

13 Si Salah byl vůdce povstalců v jedné z alžírských provincií. V červenci 1961 byl za nevyjasněných okolností zabit francouzskými ozbrojenými silami.

14 Jako harkiové byli nejprve označováni muslimští vojáci ve francouzských uniformách, později pak všichni s Francouzi spolupracující Arabové. Francouzská armáda na konci války mnoho harkiů odzbrojila.

15] Ozbrojení alžírští partyzáni.

16] Alžírská národně osvobozená armáda.

17] De Gaulle prý s oblibou říkával „*les Français sont des veaux*“, tedy „Francouzi jsou poddajní jako telata“.

Ukázka z autobiografie J. M. Le Pena *De Gaulle & the Algerian War* vyšla na stránkách Counter-Currents Publishing 19. dubna 2019.